

Smjernice i upute u nadnaravnim ajetima (Meka)

Hatib: dr. Abdullah ibn Avad el-Džuheni

11. rebiul-ahir 1442. po Hidžri / 27. novembar 2020.

Svaka hvala i zahvala pripadaju Allahu. Njega hvalimo, od Njega pomoć i oprost tražimo, i Njemu se utječemo od zla naših duša i naših loših djela. Koga Allah uputi, niko ga u zabludu ne može odvesti, a koga On u zabludi ostavi, niko ga ne može uputiti.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik, koji je dostavio poslanicu, ispunio emanet, savjetovao ummet i borio se na Allahovom putu onako kako se treba boriti sve dok mu nije došla smrt, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas, i na njegovu porodicu i ashabe, i sve one koji ih slijede u dobročinstvu do Sudnjeg dana. Najistinitiji govor je Allahova Knjiga, a najbolja uputa je uputa Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Najgore stvari u vjeri su novotarije, svaka novotarija je zabluda, a svaka zabluda vodi u Vatru.

O muslimani, Allah nas je počastio Svojom istinitom Knjigom, ukrasio je čovjeka govorom, govor je ukrasio Kur'anom, a Kur'an je odlikovao nadnaravnošću koja je dokaz da je on objava od Allaha i sačuvao ga je od krivotvorena. On je govor Sveznajućeg i Sveobaviještenog, iz čijih se riznica musliman neprestano opskrbljuje znanjem i napaja njegovom mudrošću. Njegovom primjenom uređuje se život, rješavaju njegovi problemi i novonoastale situacije. Kur'an živi s muslimanom i zalazi u njegove najsuđilnije i najintimnije detalje i ništa ne zapostavlja.

Pred vama su jasni ajeti iz sure El-Isra, njih sedamnaest, poredani savršenim redoslijedom od Mudrog i Sveznajućeg, u kojima je spomenuto petnaest različitih propisa, a oni su temelj društvenog uređenja u islamu i manifestacija ljepote i mudrosti islamskog vjerozakona. Uzvišeni Allah, kroz ove ajete, podučava Svoje

robove lijepom odnosu prema njihovom Gospodaru i njihovom međusobnom lijepom odnosu, i mudrostima lijepog ponašanja i govora, i svijesti o Njegovom nadzoru u tajnosti i javnosti.

Uzvišeni kaže: "Ne stavljaj uz Allaha nekog drugog boga – da ne bi osudu zasluzio i bez podrške ostao. Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate i da roditeljima dobročinstvo činite. Kad jedno od njih dvoje, ili oboje, kod tebe starost dožive, ne reci im ni: 'Uh!' – i ne podvikni na njih, i obraćaj im se riječima poštovanja punim. Budi prema njima pažljiv i ponizan i reci: 'Gospodaru moj, smiluj im se, oni su mene, kad sam bio dijete, njegovali!' Gospodar vaš dobro zna šta je u dušama vašim: ako budete poslušni – pa, Allah će doista oprostiti onima kojii se kaju. Daj bližnjem svome pravo njegovo, i siromahu, i putniku, ali ne rasipaj mnogo, jer su rasipnici braća šeđtanova, a šeđtan je Gospodaru svome nezahvalan. A ako moraš od njih glavu okrenuti, jer i sam od Gospodara svoga milost tražiš i njoj se nadaš, onda im barem koju lijepu riječ reci. Ne drži ruku svoju stisnutu, a ni posve otvorenu – da ne bi prijekor zasluzio i bez ičega ostao, Gospodar tvoj pruža obilnu opskrbu onome kome hoće, a i ograničava je, jer zna i vidi robove Svoje. Ne ubijajte djecu svoju od straha od neimaštine, i njih i vas Mi hranimo, jer je ubijati njih doista veliki grijeh. I što dalje od bluda, jer to je razvrat, kako je to ružan put! Ne ubijajte nikoga koga je Allah zabranio, osim kad pravda zahtijeva!* A ako je neko, ni kriv ni dužan, ubijen, onda njegovom naslijedniku dajemo vlast, ali neka ni on ne prekoračuje granicu u ubijanju, ta njemu je data vlast. A od imetka siročeta – što dalje! Osim ako ga želite unaprijediti, sve dok ne postane punoljetno. I ispunjavajte obavezu, jer će se za obavezu, zaista odgovarati! Napunite mjeru kad mjerite na litru i pravo mjerite na kantaru! To je bolje i posljedice su ljepše. Ne povodi se za onim što ne znaš! I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista, odgovarati. Ne hodi po zemlji nadmeno, jer zemlju ne možeš probiti ni brda u visinu dostići, sve je to ružno, Gospodaru tvome mrsko.

To je mudrost koju ti Gospodar tvoj objavljuje. I ne dodaji Allahu drugog boga da ne bi u Džehennem bio bačen, prekoren i od milosti Njegove udaljen." (El-Isra, 22–39)

Ovi ajeti započinju i završavaju odbacivanjem širka, višeboštva, i upozorenjem na njegovu opasnost, najvećeg grijeha koji je Allah zabranio. Ovaj propis je osnova svakog popravljanja i preporoda, jer je popravljanje ideja ispred popravljanja djela. Zatim se govori o dobročinstvu prema roditeljima, u svim njegovim oblicima, verbalnim i praktičnim, u svim etapama njihovog života, i o pravima bližnjih, siromašnih, putnika namjernika i dobročinstvu prema njima, umjerenosti u dijeljenju imetka i njegovom nerasipanju, i obraćanju lijepim riječima siromašnima i potrebnima u slučaju kada im se nema šta udijeliti, zaštiti prava djece na život i zabrani njihovog ubijanja iz straha od siromaštva. Uzimajući u obzir čovjekovu potrebu za zadovoljenjem intimnih nagona, Uzvišeni Allaha propisao je da to bude na propisan, zakonit način, a ne putem bluda. Također, ovim ajetima zabranjuje se ubijanje onoga koga je Allah zabranio, osim kada to pravda zahtjeva, prekoračivanje granica u ubijanju i približavanje imetku siročeta osim ako se želi unaprijediti; i naređuje ispunjavanje obaveza i pravilno vaganje na vagi i kantaru; i zabranjuje se povođenje za onim što se ne poznaje, oholost, samodopadanje i nadmenost. Kur'an je knjiga koja sadrži sve vrste znanja, i svako njegovo znanje je ispravno, istina i mudrost.

O vjernici, ovi ajeti objasnili su cijelovit program izgradnje čovjeka na čvrstim temeljima istine, dobra i dobročinstva. Ostavljanje zabrana i izvršavanje naredbi, spomenutih u ovim ajetima, garancija je čovjekovog uspjeha i sreće na dunjaluku i ahiretu. Naredbe, zbrane, primjeri, pouke i mudrosti pohranjene u najrječitijoj knjizi, oštroumne riječi koje može razumjeti svaki pronicljivi čovjek, bašča mudrosti čije najljepše plodove ubiru oni koji tragaju za lijepim ponašanjem. Uzvišeni kaže: "Elif-lam-ra. Ovo je Knjiga čiji se ajeti pomno nižu i od vremena do vremena objavljaju, od Mudrog i Sveznajućeg." (Hud, 1)

O vjernici, Allah vam je pojasnio u Svojoj mudroj Knjizi ono što vam je propisao i ono čega se trebate kloniti, i ono što vam je dozvolio i ono što vam je zabranio. Izvršavajte Njegova naređenja, klonite se Njegovih zbrane, smatrajte dozvoljenim

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOŠNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

ono što je on dozvolio, a zabranjenim ono što je On zabranio, vjerujte u manje jasne ajete, postupajte po jasnim ajetima, i uzmite pouku iz Njegovih primjera.

Ovo je Allahova Knjiga čija čuda ne prestaju. Osvijetlite se kur'anskim svjetlom za "Dan tame", uzmite pouku iz njegovih jasnih ajeta. On vas je stvorio radi ibadeta i zadužio je, za vas, plemenite pisare, meleke, koji znaju šta radite. Bojte se Allaha, o muslimani, i prihvativte srcem govor vašeg Gospodara i primijenite ga u praksi, uspjet ćete i spasit ćete se. Allahu moj, otvori naša srca za spoznaju Tvojih ajeta, opskrbi nas ljepotom gledanja u ono čime si Ti zadovoljan, ispunji naša srca strahopoštovanjem prema Tvojoj veličini, nadahni naše jezike Tvojim spominjanjem i naše tijelo pokornošću i ibadetom Tebi.

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: "Allah i meleki Njegovi blagosiljavaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljavite ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

